

Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj
Prijestonica Cetinje

**IZVJEŠTAJ O STANJU ISPUŠTANJA OTPADNIH VODA
ZA TERITORIJU PRIJESTONICE CETINJE
ZA 2021. GODINU**

Mart 2022. godine

UVOD

Obaveza sačinjavanja Izvještaja o stanju ispuštanja otpadnih voda za teritoriju Prijestonice za 2021. godinu, proizilazi iz odredbi člana 17 stav 3 Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama ("Sl. list CG", br.002/17), a isti je izrađen u skladu sa članom 2 Pravilnika o sadržaju izvještaja o ispuštanju (dispoziciji) komunalnih otpadnih voda i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda ("Sl. list CG", br.078/17).

Komunalne otpadne vode, u smislu navedenog zakona, su otpadne vode iz domaćinstava ili mješavina te vode sa industrijskim otpadnim vodama i ili atmosferskim otpadnim vodama.

Pravilnikom je propisano da godišnji izvještaj o stanju ispuštanja otpadnih voda sadrži podatke o:

- 1) aglomeracijama i organizovanju poslova upravljanja komunalnim otpadnim vodama u aglomeracijama;
- 2) procentualno izraženom broju stanovnika po aglomeracijama koji su povezani na kolektorski sistem i procentualno izraženom broju stanovnika po aglomeracijama koji su povezani na postrojenje za tretman otpadnih voda;
- 3) broju korisnika fizičkih i pravnih lica po aglomeracijama;
- 4) tehničkim karakteristikama kolektorskih sistema po aglomeracijama;
- 5) karakteristikama postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda;
- 6) broju ispusta, količini i kvalitetu ispuštanja komunalnih otpadnih voda po aglomeracijama;
- 7) opisu industrijskih sektora prisutnih na razmatranom području iz oblasti:
 - prerade mlijeka,
 - proizvodnje voća i povrća,
 - proizvodnje i flaširanja bezalkoholnih napitaka,
 - prerade krompira,
 - industrije mesa,
 - proizvodnje piva, alkohola i alkoholnih pića,
 - proizvodnje životinjske hrane od biljnih proizvoda,
 - proizvodnje želatina i lijepka od krzna, kože i kostiju,
 - proizvodnje sladi i

- industrije prerade ribe;
- 8) ispustima, količini i kvalitetu ispuštenih biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda po aglomeracijama;
- 9) postrojenjima za prečišćavanje biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda;
- 10) broju uzetih uzoraka po parametru i broju odstupanja u kvalitetu u odnosu na broj uzoraka uzetih u toku godine ispuštene komunalne otpadne vode i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda u odnosu na propisane parametere, po aglomeracijama;
- 11) broju komunalnih inspektora/policajaca, broju ostvarenih inspekcijskih kontrola u oblasti upravljanja komunalnim otpadnim vodama, broju izrečenih kazni i iznosu naplaćenih kazni; i
- 12) zaključnim razmatranjima i preporukama za unaprijeđenje stanja upravljanja komunalnim i industrijskim otpadnim vodama.

Pri izradi Izvještaja korišćeni su podaci koji su Sekretarijatu za stambeno komunalne poslove i saobraćaj dostavljeni od strane DOO "Vodovod i kanalizacija-Cetinje", Službe komunalne policije i inspekcije i Sekretarijata za finansije i ekonomski razvoj.

Sadržaj izvještaja

1) Aglomeracije na teritoriji Prijestonice i organizovanje poslova upravljanja komunalnim otpadnim vodama u aglomeracijama

Prijestonica, shodno Pravilniku o geografskim granicama, broju i kapacitetu aglomeracija ("Sl. list CG", br.78/17) obuhvata aglomeraciju Cetinje 1, koja obuhvata teritoriju Prijestonice.

Ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Prijestonice br.01-319/21-1052/2 od 17.06.2021. godine, Društву sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija-Cetinje" je povjereni obavljanje komunalnih djelatnosti javnog vodosnabdijevanja, upravljanja komunalnim otpadnim vodama i upravljanja atmosferskim vodama. Shodno navedenom, Društvo je odgovorno za upravljanje komunalnim otpadnim vodama za aglomeraciju Cetinje 1, što podrazumijeva obavljanje poslova sakupljanja i odvođenja komunalnih, atmosferskih i otpadnih voda drugog porijekla sa područja grada, održavanja kanalizacionog sistema, kao i održavanja sistema za prihvati i odvođenje atmosferskih voda. Društvo je, u okviru poslova sakupljanja komunalnih otpadnih voda, povjereni i obavljanje poslova crpljenja, odvoza i zbrinjavanja otpadnih voda iz septičkih jama.

2) Procentualno izražen broj stanovnika po aglomeraciji Cetinje 1 koji su povezani na kolektorski sistem

DOO "Vodovod i kanalizacija-Cetinje" ne raspolaže traženim podatkom.

Broj stanovnika koji su povezani na kolektorski sistem je 7.698 (broj korisnika- 2566 pomnožen sa prosječnim brojem članova domaćinstva-3). Na području aglomeracije Cetinje 1 postoje 2.503 septičke jame.

Napomena:

Procjenjuje se da u aglomeraciji Cetinje 1 živi 15.046 stanovnika.

3) Broj korisnika fizičkih i pravnih lica po aglomeraciji Cetinje 1

DOO "Vodovod i kanalizacija-Cetinje" ima 2.566 korisnika u segmentu fizičkih lica (domaćinstva) i 282 korisnika u segmentu pravnih lica.

4) Tehničke karakteristike kolektorskog sistema po aglomeraciji Cetinje 1

Kolektorski sistem u aglomeraciji Cetinje 1 je razdvojen, i isti je izgrađivan u periodu od 1982-2016. godine. Dužina atmosferske i fekalne kanalizacione mreže, prema zvaničnim podacima iz Benčmarkinga, koji se dostavljaju Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti iznosi 53,400km.

Cijevi su betonske ($\varnothing 250$), azbestne i PHD ($\varnothing 1000$). Broj šahti koje su unešene u pomenuti model iznosi 343. Tokom 2021. godine DOO "Vodovod i kanalizacija-Cetinje" je evidentiralo još 228 šahti fekalne kanalizacije koje će biti unešene u model tokom 2022. godine.

5) Broj ispusta, količina i kvalitet ispuštanja komunalnih otpadnih voda po aglomeraciji Cetinje 1

Količina ispuštenih otpadnih voda za 2021. godinu iznosi 408.385m^3 . Recipijent ispusta je lokacija "Ponor", u naselju Donje Polje.

6) Industrijski sektori prisutni u aglomeraciji Cetinje 1

Prema podacima Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, dostavljenim Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj Prijestonice dana 27.10.2021. godine, na teritoriji Prijestonice djelatnost proizvodnje i prerade hrane je zastupljena u slijedećim oblastima, u navedenom broju privrednih subjekata:

- prerada mlijeka (5),
- proizvodnja (negazirane) vode (1),
- klanica i prerada mesa (1),
- prerada mesa (22),

- prerada ribe (1),
- proizvodnja vina (4),
- proizvodnja vina i alkoholnih pića (1).

Za objekte definisane odredbama člana 115 stav 1 tač. 24 do 34 Zakona o vodama ("Službeni list RCG", broj 27/07 i "Službeni list Crne Gore", broj 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17, 84/18), a shodno odredbama člana 117 stav 2 navedenog zakona, Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj u izvještajnom periodu nijesu podnošeni zahtjevi za izdavanje vodnih uslova.

7) Broj uzetih uzoraka po parametru i broj odstupanja u kvalitetu u odnosu na broj uzoraka uzetih u toku godine ispuštene komunalne otpadne vode i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda u odnosu na propisane parametre, po aglomeraciji Cetinje 1

Ovlašćena labaratorijska za ispitivanje kvaliteta voda i vazduha je dana 02.06.2021. godine i dana 29.10.2021. godine izvršila ispitivanje kvaliteta otpadnih voda (fizičko hemijska analiza) uzimanjem uzorka neprečišćene otpadne vode gradske fekalne kanalizacije. Uzorak je uzet jednokratnim zahvatom na mjestu ispuštanja otpadne vode gradske fekalne kanalizacije (preliv sa izvodnog cjevovoda), na mjestu njenog ispuštanja u prirodni recipijent-lokalitet "Ponor" u naselju Donje Polje.

Na osnovu rezultata ispitivanja, ovlašćena labaratorijska je u izvještaju od 09.06.2021. godine i u izvještaju od 08.11.2021. godine konstatovala da ispitivani uzorak otpadne neprečišćene komunalne vode-gradske fekalne kanalizacije "ne odgovara uslovima Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl.list Crne Gore", br. 56/19). Ispitivani parametri, koji su iznad GVEZS (granične vrijednosti emisija zagađujućih supstanci) su: suspendovane materije, taložne materije, biološka potrošnja kiseonika, hemijska portrošnja kiseonika, totalni organski ugljenik, totalni azot, amonijum ion, uk. fosfor, fenoli i deterdženti".

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici, koji svoju privrednu djelatnost (u sektorima iz člana 5 Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama) obavljaju na teritoriji Priestonice, Sekretarijatu za stambeno komunalne poslove i saobraćaj nijesu dostavila podatke o količini i kvalitetu biološki razgradivih

industrijskih otpadnih voda iz postrojenja industrijskih sektora, a što su bili u obavezi shodno odredbama člana 17 stav 1 Zakona.

8) Broj komunalnih inspektora i komunalnih policajaca, broj ostvarenih inspekcijskih kontrola u oblasti upravljanja komunalnim otpadnim vodama, broj izrečenih kazni i iznos naplaćenih kazni

Tokom većeg dijela 2021. godine jedan komunalni inspektor je, pored drugih poslova i zadataka iz nadležnosti službe, bio angažovan u oblasti kontrole upravljanja komunalnim otpadnim vodama.

Izvršeno je 15 inspekcijskih nadzora gradskog Ponora i 6 inspekcijskih nadzora u vezi čišćenja otvorenih kanala atmosferske kanalizacije, uz sačinjavanje službenih zabilješki od strane komunalnog inspektora. U svim slučajevima inspekcijskog nadzora postignuti su svrha i cilj inspekcijske kontrole pa, shodno tome, nije izdat nijedan prekršajni nalog.

Napomena:

Po važećoj sistematizaciji Službe komunalne policije i inspekcije ne postoji sistematizovano radno mjesto inspektora za upravljanje komunalnim otpadnim vodama

9) Zaključna razmatranja i preporuke za unaprijeđenje stanja upravljanja komunalnim i industrijskim otpadnim vodama

Potrebno je realizovati projekat izgradnje PPOV-a.